

Kà Gèdèpòò nyu ɔ́e séén mee ke

1 ¹Đé ɔ́e dè gbo múe, Gèdèpòò me zǎ dɔ̀ò kè bóqó-kpàò. ²Bóqó-kpàò se ma kpooñ kpá, ké ɔ̀ m̀ ma ɔ́e fódóón. Ké tíe kp̄ ma ní nì ma bóqó-kpàò k̄en nyee k̄en. Ké Gèdèpòò Zùùò nì ma níò k̄en.

³Hwè ké Gèdèpòò c̄e ma, ké ɔ̀ ɔ́á, «Ce me nì.» Ké ceò nì ma. ⁴Ké Gèdèpòò dyé ma ceò kà ɔ̀ nòm̀ò dyíin nye. Ké ɔ̀ zain ma ceò kè tíe-kpòò gboi. ⁵Ké ɔ̀ ɔ́áin ma ceò «Wé,» ké ɔ̀ ɔ́áin tíeò «Hwuɔu.» Ké z̄ z̄ ma, ké hwìò jũ ma. ɔ̀ m̀ wéò kíin-kíinò.

⁶Hwè ké Gèdèpòò c̄e ma, ké ɔ̀ ɔ́á, «Đe ɔ̀ me nì níò p̄a, bé ɔ̀ kée mú gè.» Ké ɔ̀ nì ma ná. ⁷Kǎà Gèdèpòò nyu ma ní nì ma ɔ́e xwíɔ́ie ɔ̀ kè ní nì ma ɔ́e k̄en nyee gboi zain. ⁸Ké ɔ̀ ɔ́áin ma ɔ́e «Dyíí-Dyi.» Ké z̄ z̄ ma, ké hwìò jũ ma. ɔ̀ m̀ wéò s̄ n̄inò.

⁹Hwè ké Gèdèpòò c̄e ma, ké ɔ̀ ɔ́á, «Ní nià bóqó-kpàò k̄ee me poèn dà dyúáqò dyí, bé bóqó dye-dye ké xwáqáán wóqó.» Ké ɔ̀ nì ma ná. ¹⁰Ké Gèdèpòò ɔ́áin bóqó dye-dyeò «Bóqó-kpà,» ké ɔ̀ ɔ́áin ní bé ɔ̀ poèàin dyíee «Dyóó.» Ké ɔ̀ dyée ma kà ɔ̀ nòm̀ò dyíin nye. ¹¹Ké Gèdèpòò ɔ́á, «Đe séén me me bóqó-kpàò k̄. Mee-d̄e séén b̄èò m̀ báá-d̄e b̄e bé wa bédé dyúà, bé ɔ̀ dyi me ní, ɔ̀ m̀ báá-d̄e dyúáqòò ɔ̀ ke ɔ̀ kè tòqò-cù b̄e bé wa bédé dyúà ɔ́e wa bo b̄e mú, bé wa dyi me ní, wa m̀ cu dyúáqòò ɔ̀ ke.» Ké ɔ̀ nì ma ná. ¹²Kǎà mee-d̄e séén b̄e m̀à báá-d̄e b̄e bé wa bédé dyúà, bé ɔ̀ dyi me ní, ɔ̀ m̀ báá-d̄e dyúáqòò ɔ̀ ke ɔ̀ kè tòqò-cù b̄e bé wa bédé dyúà ɔ́e waà bo b̄èò mú, bé wa dyi me ní, wa m̀ cu dyúáqòò ɔ̀ kee nyu ma bóqó-kpàò k̄ mee. Ké Gèdèpòò dyée ma kà ɔ̀ nòm̀ò dyíin nye. ¹³Ké z̄ z̄ ma, ké hwìò jũ ma. ɔ̀ m̀ wéò tā n̄inò.

¹⁴Hwè ké Gèdèpòò c̄e ma, ké ɔ̀ ɔ́á, «Ce b̄e me nì ɔ́e dɔ̀ò dyí, bé wa ké wé kè hwuɔu gboi zain kè bé wa ké ti b̄e kè wé b̄e ɔ̀ kè z̄ gbo-d̄e-d̄e b̄e da zà. ¹⁵Wa me nì ɔ́e dɔ̀ò dyí, bé wa ké bóqó-kpàò ce nyí.» Ké ɔ̀ nì ma ná. ¹⁶Kǎà Gèdèpòò nyu ma ce vènè s̄ b̄e m̀à dyóqòò kè d̄en̄èò kee mee. ɔ̀ me

ma dèné ménée bèd dekè. Dyódó kǎ ce búáà dyí bé ɔ zìà dèné dyíe kǎ wéd wuquí, ké dèné kǎ ce seà dyí búá miò kee kǎ hwuquò wuquí. ¹⁷Gèdèpóò dè ma wa dè dyòò dyí, bé wa ké bóqó-kpàò ce nyí ¹⁸kè bé wa ké wéd kè hwuquò wuquí kǎ ɔ kè bé wa ké ce kè tíe-kpò gboi zain. Ké ɔ dyée ma kà ɔ nòmò dyíin nye. ¹⁹Ké zǎ zǎ ma, ké hwìò jǔ ma. ɔ mò wéd hĩinye nìlò.

²⁰Hwè ké Gèdèpóò cēe ma, ké ɔ dǎ, «Fòò-dè bē me dyíin dè nìò gboi, ké fòò-dè bē mò naà bē kee me nì wāañ dè dyòò dyí.» ²¹Kǎà Gèdèpóò nyu ma fòò-dè vèné bē kè fòò-dè ménée séén bē bé wa dyíin dè nìò gboie ɔ kè naà séén bèd mee. Wa dú bèd bédé ma kòèn. Ké ɔ dyée ma kà ɔ nòmò dyíin nye. ²²Ké ɔ po ma fòò-dè bèd mana kǎ, ké ɔ dǎ, «Bē mò dè bē nìà dè nìò gboie mu dúún zain, bē bē ké dyí vò, bē bē ké nìò gboi dyíin, ké bē mò naà bèd kee mu dúún zain dè bóqó-kpàò kǎ.» ²³Ké zǎ zǎ ma, ké hwìò jǔ ma. ɔ mò wéd hĩĩn nìlò.

²⁴Hwè ké Gèdèpóò cēe ma, ké ɔ dǎ, «Fòò-dè bē me nì bóqó-kpàò kǎ. Wa mò nyúà-dè bē kè bíqíi-dyi-nà-dè bē ɔ kè xwáqá-xwíqíi-nìmìi bē bé wa dú bèd bédé kòèn nye.» Ké ɔ nì ma ná. ²⁵Kǎà Gèdèpóò nyu ma xwáqá-xwíqíi-nìmìi kè nyúà-dè ɔ kè bíqíi-dyi-nà-dè dú kò-kò séén bèd mee. Ké ɔ dyée ma kà ɔ nòmò dyíin nye.

²⁶Hwè ké Gèdèpóò cēe ma, ké ɔ dǎ, «Bēà me nyoǎn-dyù, bé wa ké nì kà bēà nìà ke, bé wa ké zimii bèd kè naà bèd kè nyúà-dè bèd kè dè kǎin séén bé wa nà bóqó-kpàò kǎ dyie ɔ kè bóqó-kpà gánáò wuquí kǎ.» ²⁷ɔ jèee, Gèdèpóò me ma nyoǎn-dyù kà ɔ miòòn nìà ke. Kà Gèdèpóò miòòn nyuà niè kee, kǎà ɔ me ma nyoǎn-dyù. ɔ me ma gàa kè maa. ²⁸Ké ɔ po ma wa mana kǎ, ké ɔ dǎ, «Bē mu dúún zain, bē bē ké dyí vò, bē bē ké bóqó-kpàò kǎ dyi dyíin, bē bē ké fòò-dè bē mòà zimii bèd kè naà bèd ɔ kè dè kǎin séén bé wa nà bóqó-kpàò kǎ dyíe wuquí kǎ. Bē mu bóqó-kpà gánáò wuquí kòòn.» ²⁹Ké ɔ cēe ma wa gbo dè, ké ɔ dǎ, «Bē tò dũ, M nyí bē báá-dè nì bóqó-kpàò dà séén bé wa nì dyó múe kè cu séén bé wa tòqò bo nì dyúà múe, bē wa ké bēè qii-dè jǔ.

³⁰ Kεε M tò xwáqá-vaa séén, bé wa ké dii-dè jũ bó fòd-dè séén m̀à nimii séén nì bóqó-kpàd k̄e kè naà séén ɔ kè bíqii-dyi-nà-dè séén nyee bìì. » Ké ɔ nì ma ná. ³¹ Ké Gèdèpòd dyé ma dè séén bè ɔ dǎ ma nyue kà wa nòm̀d dyiin m̀ò ke. Ké z̄ z̄ ma, ké hwio jũ ma. ɔ m̀d wèd mènèèn-dò nìiṇd.

2 ¹ Kǎa dyòd kè bóqó-kpàd ɔ kè dè séén nì dè wa múee nyu ma hwèè. ² ɔ kéá ma wèd mènèèn-s̄ nìiṇd j̄ee, Gèdèpòd dǎ ma ɔ k̄uà séén bè ɔ nyu ma kà kee hwo. Púee, ɔ f̄d ma bó wèd mènèèn-s̄ nìiṇd baq̄a. ³ Ké ɔ po ma wèd mènèèn-s̄ nìiṇd mana k̄d. ɔ po ma wèd wáká, ké ɔ nyue ma f̄d-wè mú, sepóedé ɔ m̀d wé k̄d baq̄a bé ɔ f̄d ma, ti bé ɔ dǎ ma ɔ k̄uà séén bèd nyue hwœ.

Kà Gèdèpòd nyu ma gaa kíin-kíin kè m̀a kíin-kíin mee ke

⁴ Dè bá dyòd kè bóqó-kpàd dyí, ti bé Gèdèpòd me ma wa kee, ɔ keà kè. Ti bé Boonbo Gèdèpòd me ma kà dyòd kè bóqó-kpàd kee, ⁵ xwáqá d̀d sèè ma bóqó-kpàd k̄d nì ke, ké p̄i d̀d sèè ma me ke, sepóedé ɔ sèèè ma nyu bé ní d̀d ké ma bóqó-kpàd k̄d d̄aba ke, ké nyo d̀d sèè ma nì bé ɔ ké ma bóqód jè gbo gm̀d ke, ⁶ kee ní s̀d ma bóqóón, ké ɔ tèn ma bóqó-kpàd dà séén.

⁷ Hwè ké Boonbo Gèdèpòd me ma gaa s̀èn dè bóqód p̄u-p̄uṇd mú. Ké ɔ f̄dèn ma f̄è f̄d-f̄d dè ɔ m̀aná-bìd mú, ké gaaṇ dè ma c̄e gbo. ⁸ Ké Boonbo Gèdèpòd bá ma báá-dè-pà d̀d dè Ídèèn-pà hwo dè dyódqó-xwáqáán-wódqòèn-naiṇd dyíee k̄d, ké ɔ po ma dè gaa bé ɔ dǎ ma kà me ke. ⁹ Ké ɔ nyu ké cu k̄aìn séén me ma s̀èn dè bóqód mú. Wa m̀d cu bè bé wa nòm̀dèn ma dyédéén dyiin, ké wa nòm̀d dyiin bó d̄i jèe. Cu-ḡs̄ s̄ d̀d nì ma dè báá-dè-pàd hwòd̄òñ. Dyúáq̀d m̀d f̄è-cù, ké dyúáq̀d m̀d cu bé ɔ bèèn nyue bé nyo ké d̄eēn-dè kè dè gbà zain gboi dyí dyuòe. ¹⁰ Ní vènè d̀d z̄iìn ma dè Ídèèn-bàà-dè-pàd mú, ké ɔ nyí ma báá-dè bèd ní. Dè xwíá kee, níd ge ma mú, ké ɔ bédé ma d̄s̄ h̄iinye. ¹¹ ɔ d̄s̄ kíin-kíiṇd nyéné m̀d ma Písòd̄n. ɔ m̀d ní bé ɔ b̄iìn ma Hàvídà-bòd̀d gáná, k̄d mú bé gòd nì ma kee, dyie. ¹² Gòd nì ma dè bóqód k̄e nòm̀d ma dyiin. Guò-c̄è bé ɔ m̀d nyóón-

nòmò-dè ke kè ònè-sòò bĕ nì ma dé dekè.^a ¹³Níó dŏ sŏ nìinò nyéné mò ma Gíhòò. Ǿ bīin ma Kúsi-bòdò gánáò dyi. ¹⁴Ǿ dŏ tã nìinò nyéné mò ma Táígaà. Ǿ zīin dé Àsíwíqíà-bòdòò wáká hwaà dé dyódó-xwáqáán-wóqòèn-naiinò dyíee mú. Ǿ dŏ hīinye nìinò nyéné mò ma Dyùfédétì.

¹⁵Ti bé Boonbo Gèdèpóò dǎ ma gaaò dé Ídèèn-bàà-dè-pàò mú po, bé Ǿ kée ma xwa nòmòèn, bé Ǿ kée ma gbo gmòee, ¹⁶Ǿ cĕe ma gaaò gbo, ké Ǿ dǎ, «M̃ bĕèn cu séén nì báá-dè-pàò múee, jī kà nì mó kee dje, ¹⁷kee cu bé Ǿ bĕèn nyue bé nyo ké dĕen-dè kè dĕ gbà zain gboi dyí dyuòee, mòòñ dǎ m̃ kée dī, sepóedé wé kŏ baqà nì mue dò dīin nyee, nì mu mĕèn jǎa.»

¹⁸Hwè ké Boonbo Gèdèpóò cĕe ma, ké Ǿ dǎ, «Ǿ se ðyiin nòmò bé gaaò dòn kè nì. Ǿ jĕee, Ní mu gbo-kpá-nyò dò bé Ǿ kèò kè wĕèn dyíee nyuùn bó Ǿ bìi.» ¹⁹Kíin-kíin nyee, Boonbo Gèdèpóò dǎ ma nimii séén kè naà séén bĕ bé Ǿ dǎ ma kà mĕ sòèn dé bóqóò múee gaaò gbo dyà, bé Ǿ ké ma wa nyéné jūin, ké nyéné bé gaaò jūin ma fòò-dè dò-dòee mò ma Ǿ nìin nyéné. ²⁰Kǎa gaaò nyu ma nyúa-dè bĕò kè naà bĕò Ǿ kè xwáqá-xwíqíi-nimii séén bĕò nyéné jūièn. Kee gbo-kpá-nyò dò bé Ǿ kèò kè wĕèn dyíee se ma nì bó Ǿ bìi. ²¹Ǿ jĕee, Boonbo Gèdèpóò nyue ma bé gaaò ké ma nyío vèè dò mú kpá. Ti bé gaaò nì ma nyíoòñ wĕe, Ǿ zà ma bó Ǿ wáá-sè-kpàò dò, ké Ǿ kǎ ma fòò dyí dĕ. ²²Ké Ǿ nyu ma wáá-sè-kpà bé Ǿ zà ma kà gaaò wáán wĕe maa mú, ké Ǿ dyàò ma gaaò gbo.

²³Hwè ké gaaò dǎ,

«Èhĕè, kpá nìà ke mò ní kpá bĕò dò, ké fŏ nìà ke mò ní fòò dò.

Ǿ nyéné mu maa jūin, sepóedé Ǿ sò dé gaa mú.»

²⁴Bó dĕa jĕee, gaaò mu Ǿ dĕ kè Ǿ bǎ dyi tààn, bé Ǿ kè Ǿ gmààò ké xwaan kpáin, bé wa ké nyo dyúáqò jū.

²⁵Bó tia baqaa, gaaò kè Ǿ gmààò fòò ma gbo, kee dĕ se ma wa nyu.

^a 2:12 Guò-cĕ kè ònè-sòò mò bā-nyòò dyéé-dè bĕ.

Nyɔɔn-dyùè buɖu-buɖu

3 ¹Bó tia baɖaa, se kɔ ma sédɛ̀ mío, ké ɔ zi ma xwáɖá-xwíɖji-nìmiì séén bé Boonbo Gèdèpɔ̀ɔ me ma kà kee dyí. Wé dɔ̀è baɖaa, seò diè ma màaò dyi, ké ɔ ɖá, «Gèdèpɔ̀ɔ ɖá bɛ me bó cu bɛ nìà báá-dè-pàò múee dò ɖie fɔ́ cáe?»

²Ké màaò jũ ma seò gɔ́, ké ɔ ɖá, «Gèdèpɔ̀ɔ ɖá à béén cu bɛ nìà báá-dè-pàò múee bo ɖie, ³kee cu nìà ɖé báá-dè-pàò hwòdɔ̀ɔn wée, ɔ ɖá à me bóó bo ɖie, mɔ́ à me bóó dyi tìnièn fɔ́ cá, à ní kɔ ɖá mé.»

⁴Púee, seò cɛe ma màaò gbo, ké ɔ ɖá, «Bɛ se mée mu fɔ́ cá. ⁵Gèdèpɔ̀ɔ dyuòè dyí kà wé kɔ baɖa bé bɛ mue ɖiìn nyee, bɛè dyéɖé mu kaàn, ké bɛ mu niìn kà ɔ nìà ke, sepóedé bɛ mu ɖeɛ́n-dè kè ɖe gbà zain gboi dyí dyuòòn.»

⁶Ti bé màaò dyée ma kà cuò nòmòèn ma dyéɖéén dyiìn kè kà ɔ nòmò ma dyiìn bó ɖi jè kè kà ɔ béén nyue bé nyo ké hwòdɔ̀ fònòee, púee, ɔ kpá ma cuò bo dò, ké ɔ ɖie ma. Ké ɔ nyí ma ɔ dyú-báò dò, ké ɔ mòòn ɖie ma ɖekè. ⁷Púee, wa sɔ̀ò dyéɖé kaà ma, ké wa dyée ma kà wa fònò ma gbo ke. ɔ jèee, wa gmain ma fèè-mì dyí, ké wa gbáin ma wa miòòn.

⁸Bó hwio pèe kee, gaaò kè ɔ gmààò wɔ́ ma Boonbo Gèdèpɔ̀ɔ bo-jĩ, ti ɔ nì ma ɖé báá-dè-pàò mú dyi nààn wɛ, ké wa viè ma ɔ dyí ɖé cu bɛ nì ma ɖé báá-dè-pàò múee hwiè. ⁹Kee Boonbo Gèdèpɔ̀ɔ ɖá ma gaaò, ké ɔ ɖá, «Áɖòòn, ^bdɛ̀ m̀ nì ké?»

^b 3:9 Áɖòòn-nyènèò xwíniín mò gaa.

¹⁰ Ké Ádònn dá, «Mí wóó má Nì bo-jĩ nō báá-dè-gbǎa mú, ké m fèèn, sepóedé m fònn gbo jè, ké m viè.»

¹¹ Ké Boonboò dá, «Nyé cē m gbo kà m fònn gbo ké? M dǎ cu kǒ jè M cē ma kà m gbo, ké M dá m me bó ma die kee dō dji?»

¹² Púee, Ádònn dá, «Màa bé M nyí ma kà m wēe, ɔ mò nyo nyí m cuò dō, ké m dǎ kè.»

¹³ Hwè ké Boonbo Gèdèpóò cē ma màaò gbo, ké ɔ dá, «Dé mò de m nyuà kee xwíníín nyé?»

Púee, màaò dá, «Sèò cá m, ké m dǎ kè.»

¹⁴ Hwè ké Boonbo Gèdèpóò cē ma sèò gbo, ké ɔ dá, «M dǎ de nǎ ke nyu jèee, hwòè-wùdù nì m kō dé nyuà-dè kè xwáqá-xwíqíi-nìmiì séén hwìè. Nì muá nì xwíqí-kùò kō nàin, ké nì muá bóqóò púu-púu djiin dé nì fèè-wè séén mú dekè. ¹⁵ Bó kōen deee, Ní muá nyéén-nyéén bó m kè màaò púa poòn, ɔ kè bó nì xwíníín-dyù kè ɔ nìin xwíníín-dyù púa. Nì mu ɔ bò-kédéò mú buquín, kee ɔ mu nìin dúò dyi wàin.»

¹⁶ Hwè ké ɔ cē ma màaò gbo, ké ɔ dá, «Ní mu nyuùn bé nì xwíqí ké puà miò dé nì dyú-wóqóèn-wóqóèn mú. Dé xwíqí-puà-puà mú, déè nì mu dyú wóqóèn. Bó kōen deee, nì mu nì dyú-bǎò wuqúí kǒò mǒnn, kee ɔ mu m wuqúí kǒnn.»

¹⁷ Hwè ké ɔ cē ma gaaò gbo, ké ɔ dá, «Sepóedé m dǎ nì gmàaò wuquò dji gbo tò, ké m dǎ cu kǒ jè M cē ma m gbo, ké M dá m me bó ma die kee dǐ jèee, hwòè-wùdù nì bóqóò kō bó nì jè. Dyiin dé nì kùà ku wō nyu-nyu múee, déè nì muáa dji-dè mú dyéèn dé nì fèè-wè séén mú. ¹⁸ Wí-cù kè pǐi bē muá bóqóò kō meèn, bé wa ké m fùà-fúá nyuìn, ké nì muá dji-vǎá dé xwáqá xwíqíi zààn, hwè bé m kéá de dǐ. ¹⁹ Ké dyiin dé zu nya-nya múee, déè nì mu nì dji-dè dyéèn tee, bé m ké dé bóqóò mú de mu hwè, sepóedé dé bóqóò púu-púuò múee, déè M zà ma m. Sepóedé m mò bóqó jèee, m bédé m ké dé bóqóò mú de mu wéé.»

²⁰ Púee, Ádònn jùin ma ɔ gmàaò nyéné. ɔ dǎin ma ɔ Ì kǒ xwíníín màa fèè ke, sepóedé ɔ mò nyo mu ma nyo séén mu

fèè bédèèn nyee de jùùn. ²¹Hwè ké Boonbo Gèdèpòò nyu ma nimii-kùdùù dɔ mú bó Ádòòn kè ɔ gmààò bìì, ké ɔ poe ma wa mú.

²²Sòèn bóe gboee, ɔ cɛe ma, ké ɔ dá, «Nyɔɔn-dyù dǎ nì kà À nìà ke, sepóedé wa dǎ dɛɛ́n-dè kè de gbà zàin gboi dyí dyuò. Bó kàǎn wēe, À me bó wa dyi táà, wa ní kǝ dà fèè-cùò bo dò kpá, bé wa ní kǝ dàà dǐ dekè, nìí, wa ní kǝ dà cí kánáá pū.» ²³ɔ jèee, ɔ kúmú ma wa Ídèèn-bàà-dè-gbǎò múin, bé wa ké ma bóóó kǝ mú bé ɔ zà ma kà wa kee kùà gbo nyu. ²⁴Ti bé ɔ dǎ ma wa kúmúee, ɔ po ma céqò^c bǝ kè gàsìà bé ɔ bédé nye-mìò kee dé Ídèèn-bàà-dè-gbǎò dyóóó-xwáqáán-wódóèen-naińò, ké gàsìàò nì ma dyi vūàǎn dé wáká séen kǝ. ɔ po ma wa dé, bé wa ké ma hwiè muà dé fèè-cùò gboee dyí gmò.

Genesis in Bassa published by the Bible Society in
Liberia, P.O. Box 39, Monrovia, Liberia.

© UNITED BIBLE SOCIETIES, 1988

Illustrations by Horace Knowles,
Copyright © The British and Foreign Bible Society,
London, England, 1954, 1967, 1972.

UBS-EPF 1988-3M-560P